

Jaarverslag

2011

CDA
Statenfractie
Zuid-Holland

Inleiding

De eerste maanden van het jaar 2011 stonden vooral in het teken van de campagne voor de Provinciale Statenverkiezingen van 2 maart en de daaropvolgende onderhandelingen voor een nieuw college.

Ondanks de grote nederlaag op 2 maart heeft het CDA ingezet op meedoen in een nieuwe coalitie. Nadat gesprekken tussen VVD en PvdA op niets uitliepen kwam tot ieders verrassing binnen een kort tijdsbestek een coalitie van VVD, CDA, SP en D66 tot stand met een akkoord waarin de fractie een flink aantal punten uit ons verkiezingsprogramma terugziet.

Lijsttrekker Liesbeth Spies werd eind april geïnstalleerd als gedeputeerde Ruimte en Economie en ging voortvarend aan de slag.

Helaas moest Liesbeth haar portefeuille medio december al weer neerleggen in verband met haar benoeming als minister van Binnenlandse Zaken. Aan het eind van het verslagjaar besloot de fractie Govert Veldhuijzen voor te dragen als haar opvolger.

De fractie is gestart met het zoveel mogelijk realiseren van de punten uit ons verkiezingsprogramma "Vertrouwen in Zuid-Holland, vertrouwen in elkaar". Daarbij laten wij ons vanzelfsprekend leiden door de grondslagen van het CDA.

Hans Démoed, fractievoorzitter

PS verkiezingen 2 maart

Onder aanvoering van een enthousiaste lijsttrekker Liesbeth Spies en campagneleider Relus Breeuwsma trokken de kandidaten voor het CDA in de aanloop naar de Provinciale Statenverkiezingen intensief met elkaar op.

Onder het motto *Recht uit het hart* werden talloze werkbezoeken, evenementen en debatten met jong en oud in de hele provincie georganiseerd. Helaas deed de uitslag van de verkiezingen geen recht aan alle inspanningen: het CDA leed een stevig verlies en ging van 13 naar 6 zetels. Een verlies was vooraf ingecalculerd, maar deze uitslag was een teleurstelling voor alle betrokkenen.

Afscheid

Mede door de slechte verkiezingsuitslag moest afscheid worden genomen van een flink aantal fractieleden, namelijk Elly van den Bosch-Damen, Wiebrand Dijkstra, Theo Edel, Annette Hoek-van Dijk, Wilbert de Jong, Etienne van Nassau, Koos Verbeek, Yasar Vural en Marianne de Wild. Theo, Wilbert, Etienne en Yasar ontvingen een koninklijke onderscheiding en werden Lid in de Orde van Oranje Nassau.

Na de installatie van het nieuwe college werd afscheid genomen van gedeputeerde Asje van Dijk. Hij werd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau benoemd.

Het afscheid binnen CDA verband vond plaats tijdens het jaarlijkse fractieuitstapje. Op zaterdag 25 juni werd een bezoek gebracht aan Royal Van Lent Shipyards op Kaageiland, gevolgd door een diner waarbij de vertrekkende CDA-ers in het zonnetje werden gezet.

Coalitieakkoord

Op 21 april werd het coalitieakkoord *Zuid-Holland verbindt en geeft ruimte* gepresenteerd door de coalitiepartijen VVD, CDA, SP en D66. In korte tijd kwam een akkoord op hoofdlijnen tot stand dat de CDA fractie voldoende vertrouwen gaf voor de toekomst.

Er werd ruimte gevonden om te blijven investeren in belangrijke thema's als verkeer en vervoer, groen, regionale economie en jeugdzorg. Tegelijkertijd werd afgesproken een aantal zaken niet meer te doen en te concentreren op de provinciale kerntaken.

Namens het CDA werd Liesbeth Spies op 27 april geïnstalleerd als gedeputeerde. In verband met haar benoeming tot minister van Binnenlandse

Zaken en Koninkrijksrelaties trad zij op 16 december af. De fractie besloot diezelfde dag Govert Veldhuijzen voor te dragen als haar opvolger.

Fractiesamenstelling

Fractievoorzitter	Hans Démoed
Vice-voorzitter	Govert Veldhuijzen
Penningmeester	Marco Heemskerk
Leden	Marischa Kip Ton van der Stoep Ellen Verkoelen
Medewerkers	Anita de Vogel Désirée de Jong

Fractieweekend

Het fractieweekend vond plaats op 30 en 31 augustus op de Maria Johannahoeve in Noordeloos, tegelijk met het bestuursweekend van het dagelijks bestuur van de provinciale afdeling. Het weekend werd besteed aan een terugblik op de eerste maanden van de nieuwe Statenperiode en een voorbereiding op het politieke seizoen.

Communicatie

Aan het begin van 2011 werd de nieuwe website www.cda.nl/zuidholland gelanceerd. Tijdens de verkiezingscampagne verschenen bijna dagelijks nieuwsberichten en (foto)verslagen van werkbezoeken en andere activiteiten op deze website. Ook in de landelijke en regionale media waren regelmatig berichten over lijsttrekker Liesbeth Spies en de andere CDA kandidaten terug te vinden.

Na de verkiezingen werd het rustiger rondom de CDA Statenfractie. De eerste maanden werden vooral gebruikt om de inhoudelijke en organisatorische lijnen voor de komende periode uit te zetten. Daarnaast gingen de CDA Statenleden bij veel lokale afdelingen langs om nader kennis te maken en om te spreken over belangrijke regionale thema's.

Als gevolg van de tegenvallende verkiezingsuitslag en het daarbij behorende beperktere

fractiebudget is er sinds de zomer van 2011 minder ondersteuning beschikbaar voor externe communicatie. Desondanks werden er regelmatig persberichten verstuurd over de CDA inbreng tijdens PS vergaderingen, schriftelijke vragen en werkbezoeken en andere activiteiten van de fractie. Ook werd elke twee tot drie weken de *Caleidoscoop*, de gezamenlijke digitale nieuwsbrief van fractie en bestuur van de provinciale afdeling verstuurd. In 2011 ontvingen ongeveer 1800 abonnees deze nieuwsbrief. Het gedrukte *Katern* van het CDA Zuid-Holland viel in 2011 vier keer bij de leden op de mat. Ten slotte waren de verschillende Statenleden te volgen via sociale media als Twitter en Facebook.

Schriftelijke vragen

In 2010 zijn de volgende vragen gesteld:

19 jan	Beheerplan Nieuwkoopse plassen
31 jan	Stikstof Bodegraven-Noord
18 feb	Kartbaan Strijen
21 feb	Buslijn 1 Dordrecht
31 mrt	Vervolgfragen kartbaan Strijen
22 jun	Afslag A4 Den Hoorn
22 jun	Warmte koude opslag
27 jun	NWO
8 aug	380 kV Oude Wetering
25 aug	Bestuurlijk financieel toezicht
19 sep	Ontvangst RTV Rijnmond
19 okt	Aansluiting Middenzwet
28 okt	Torensteepolder
9 nov	Fietsverlichting
14 nov	Stand van zaken mediation
14 dec	Wegwerkzaamheden Noordwijkerhout

Moties en amendementen

26 jan	Motie systeeminnovatie landbouw (Wilbert de Jong)
	Amendement windturbines Goeree-Overflakkee (Theo Edel)
29 jun	Amendement Volkerak-Zoommeer (Hans Démoed)

Verkeer & Milieu

Hans Démoed Marco Heemskerck Ellen Verkoelen

Mobiliteit

In 2011 hebben wij diverse malen met CDA gemeenteraadsfracties overlegd over actuele mobiliteitsthema's. Zo was in het voorjaar overleg over de Rijnlandroute en de Rijn Gouwe Lijn (RGL) in Roelofarendsveen en over de Nieuwe Westelijke Oeververbinding in Vlaardingen. In samenwerking met het CDA-mobiliteitsplatform is in het najaar een bijeenkomst in Alphen aan de Rijn geweest over de N207 corridor, dit in het licht van de actuele en toekomstige plannen in relatie tot de extra middelen uit het coalitieakkoord.

RijnGouweLijn

Het coalitieakkoord heeft voor de Rijn Gouwe Lijn grote consequenties gehad. Waar wij in de vorige Statenperiode nog een warm pleitbezorger waren van de RGL, heeft het CDA in het coalitieakkoord een veer moeten laten. Afgesproken is dat er een hoogwaardige OV-verbinding van Gouda tot de kust komt; voor het oostelijk deel van het traject door een verbeterde verbinding via bestaand spoor en voor het westelijk deel vanaf Leiden Centraal Station via een vertrambare busbaan. Op basis van deze uitgangspunten is met alle partijen waarmee bestuursovereenkomsten waren aangegaan in overleg getreden. In 2011 hebben vooral GS aan de invulling hiervan gewerkt.

Rijnlandroute

In het hoofdlijnenakkoord is gekozen voor een realisatie van de Rijnlandroute via de variant Zoeken naar Balans F met geld voor inpassing op kwetsbare punten. Het CDA steunt deze keuze en vindt het cruciaal dat de bereikbaarheid tussen A4 en A44 nu structureel de verbetering krijgt die het al zo lang nodig heeft. Snelheid en zorgvuldigheid hand in hand.

Verder zijn in dit startjaar van de nieuwe collegeperiode vooral veel praktische zaken afgewikkeld, zoals de openbaar vervoerconcessie voor Zuid-Holland Noord en het onderhoud van kapitaalgoederen en wegen.

Ruimte & Leefomgeving

Govert Veldhuijzen Ton van der Stoep Marischa Kip

Nota Wervelender

Het plaatsen van windmolens roept altijd veel vragen op. Hoewel we ervan overtuigd zijn dat windenergie beter is voor het milieu dan energie uit fossiele brandstoffen, is het een hard gelag wanneer er zo'n milieuvriendelijke windmolen in je achtertuin wordt bedacht. Bovendien vinden veel mensen de windmolens ronduit lelijk en zien deze dan ook liever niet aan de horizon staan. Vandaar dat er veel aandacht was voor de plaatsingsvisie waarin bepaald werd dat plaatsing in de Rotterdamse haven en langs grote wateren en wegen de voorkeur verdient. Naar een aantal omstreden locaties is nader onderzoek gedaan. Daarover wordt besloten in het voorjaar van 2012.

Eerste actualisering Provinciale Structuurvisie

Nauwelijks een half jaar na de vaststelling van de Provinciale Structuurvisie was er al behoefte aan een eerste aanpassing. In een uitgebreide reeks voorstellen werden de onderwerpen die in 2010 nog niet rijp waren voor besluitvorming behandeld. In dezelfde vergadering werd ook de startnotitie vastgesteld voor de volgende actualisering. Het is een doorlopend proces waarin gemeenten en regio's hun wensen kunnen voordragen voor verwerking in de PSV.

Snowworld

Op basis van de Provinciale Verordening Ruimte hebben GS de bevoegdheid om ontheffing te verlenen van de bepalingen van deze verordening. In 2010 is echter ook afgesproken, dat GS deze vrijstellingsbesluiten voorleggen aan PS. Meestal worden de GS-besluiten zonder discussie gevolgd. Zo niet bij de vrijstelling voor Snowworld in Zoetermeer om een vierde baan aan te mogen leggen. Ook al waren PS in de vorige periode al half en half akkoord gegaan en was er niets op de regeltoepassing van GS aan te merken, toch leverde dit onderwerp nog een intensieve discussie op tussen voor- en tegenstanders van deze vierde baan. Uiteindelijk bleef de ontheffing van GS in stand en mag de vierde baan dus gebouwd worden.

Ruimtelijke Kwaliteit

De nieuwe Statenleden waren in 2011 nog maar net aangetreden toen er al een lastig probleem op de agenda kwam. Het was de vraag wat we

moesten doen met de zg. rode contouren, denkbeeldige lijnen die om de bebouwing van steden en dorpen zijn getrokken en waarbuiten niet mag worden gebouwd. Dit is een helder instrument om te voorkomen dat er overal in het open gebied woningen verrijzen en het landschap er rommelig uit gaat zien. Toch hebben deze rode contouren ook een nadeel: ze zijn erg rigide en zorgen soms voor strakke stadsranden waar een vloeiende overgang van de bebouwing naar de weilanden veel mooier zou zijn.

Provinciale Staten hebben bedacht dat het vooral moet gaan om de kwaliteit van de ruimte en dat contouren daarbij vaak prima gebruikt kunnen worden, maar soms helemaal niet. PS hebben een werkgroep ingesteld onder voorzitterschap van Ton van der Stoep om het fenomeen "ruimtelijke kwaliteit" nader te bestuderen en te bespreken. Dit overleg heeft geleid tot een discussiebijeenkomst waarin aan de hand van een aantal presentaties en een notitie van GS dat begrip ruimtelijk kwaliteit verder werd verkend. Besloten is dat we de rode contouren zullen handhaven tot er een alternatief instrument is uitgewerkt. Dat instrument is gedeeltelijk al aanwezig in de vorm van de kwaliteitskaart bij de Provinciale Structuurvisie, maar we willen dit eerst verder uitgewerkt zien in de regionale uitwerkingen van de kwaliteitskaart, die we gebiedsprofielen noemen. Deze gebiedsprofielen worden weer verder uitgewerkt in gemeentelijke beeldkwaliteitplannen.

Woonvisie

In oktober werd de Woonvisie behandeld. Deze stond in het teken van de stagnerende woning-(bouw)markt. Met de regio's moet worden bezien wat daarvan de gevolgen zijn voor de woningbouwprogramma's, die met name in de landelijke gebieden van de provincie moeten worden verminderd. Govert Veldhuijzen vroeg vooral aandacht voor twee punten. In de eerste plaats voor open overleg met de regio's over de aantallen woningen waarvan moet worden uitgegaan. In de tweede plaats voor een ruimtelijk beleid waarin wordt voorkomen dat nieuwe woningbouwlocaties op de verkeerde plekken worden gestart. Er moet rekening mee worden gehouden dat nieuwbouwlocaties niet meer worden voltooid; ook tijdens de ontwikkeling moet de ruimtelijke kwaliteit daarom worden gewaarborgd. Op beide punten deed gedeputeerde Spies een positieve toezegging.

Economie

In oktober werd de startnotitie beleidsagenda regionale economie behandeld. De drie belangrijkste speerpunten voor de komende periode zullen zijn de (her)ontwikkeling van bedrijventerreinen en glastuinbouwgebieden, versterking van de prioritaire economische clusters zoals water/deltatechnologie, (maritieme) logistiek en de greenports en het faciliteren van duurzame energie. De definitieve beleidsagenda wordt voor

de zomer van 2012 vastgesteld. Daarnaast is het publiek-private impulsprogramma recreatie en vrije tijd aan de orde geweest, waarbij de provincie, in samenwerking met marktpartijen en publieke partners, een ondersteunende rol wil vervullen in verschillende initiatieven, waaronder de ontwikkeling van de Waterdriehoek Kinderdijk - Dordrecht - Biesbosch.

Cultuur

In het Hoofdlijnenakkoord is bepaald dat de provincie zich gaat richten op cultureel erfgoed en cultuurparticipatie niet langer tot haar taak rekent. Bij de begrotingbehandeling is in lijn hiermee besloten dat de subsidies voor organisaties die zich bezighouden met cultuureducatie worden afgebouwd, waarbij de CDA-fractie heeft aangedrongen op een zorgvuldig proces. Wel zal er nog een basisvoorziening cultuureducatie in stand worden gehouden. Op welke wijze deze basisvoorziening exact vorm wordt gegeven wordt besloten in 2012.

Groen & Water

Ton van der Stoep Ellen Verkoelen Govert Veldhuijzen

Agenda Landbouw

Jarenlang heeft het provinciaal beleid zich weinig gelegen laten liggen aan het beleid ten aanzien van de landbouw. Er was veel aandacht voor de natuur, maar veel minder voor het nauw verwante terrein van de landbouw. Gelukkig voorzag de Agenda Landbouw in deze leemte. Na een uitgebreide discussie in 2010 kreeg deze Agenda Landbouw zijn beslag in de eerste maand van 2011. De resultaten konden dan ook direct verwerkt worden in de Provinciale Structuurvisie.

Natuurakkoord

Na het aantreden van het kabinet Rutte in 2010 werd een uitgebreide herbezinning op het natuurbeleid in Nederland ingezet. Dat betekende een stop op alle onderhandelingen en andere ontwikkelingen tot er een nieuw akkoord zou zijn. Dit heeft geduurd tot september 2011; vervolgens kostten de discussies in de provincies ook nog drie maanden. In december 2011 gaven PS groen licht voor de ondertekening van dit akkoord door Zuid-Holland. Een positief punt naast de nadelen van de vertraging is dat de ook door onze fractie verfoeide ontpoldering van goede landbouwgrond zou worden tegen gegaan.

Startnotitie Groene Agenda

Door het gewijzigde rijksbeleid is ook een bestuurlijke heroriëntatie op het groenbeleid van de provincie hard nodig. Als basis voor de praktische uitwerking en de precieze aanwijzing van de gebieden waar de herijkte Ecologische Hoofdstructuur van toepassing is, hebben PS een startnotitie behandeld. Daarin zijn de uitgangspunten van het nieuwe beleid opgetekend. Dit nieuwe beleid wordt gekenmerkt door een nadrukkelijke versobering en veel aandacht voor de langjarige beheerskosten. Op de EHS-gebieden en de terreinen voor Recreatie om de Stad (Rods) kunnen we zelf bepalen hoe dat zal gebeuren. We hebben echter veel minder invloed op de gebieden, die bij Europa zijn aangemeld als Natura 2000 gebied. Het (over)enthousiasme waarmee dat in het verleden is gebeurd breekt ons nu op, want ook al moeten ook daar de ambities worden bijgesteld, Europa is zo soepel niet.

Bestuursakkoord Water

In oktober stemden PS in met het landelijke Bestuursakkoord Water, dat in het voorjaar was gesloten tussen het kabinet, de provincies, waterschappen en gemeenten. Woordvoerder Govert Veldhuijzen vroeg aandacht voor de democratische legitimatie van de waterschappen. Die wordt niet vergroot door het afschaffen van de rechtstreekse verkiezingen. Mede met het oog op die legitimatie verklaarde hij zich tegen verdere schaalvergroting van de waterschappen en vroeg hij om de bestuursamenstelling ervan te bezien. Het CDA steunde een VVD-motie die uiting gaf aan zorg over de mogelijke verhoging van de waterschapsbelastingen ten gevolge van het bestuursakkoord.

Bestuur & Middelen

Marischa Kip   Marco Heemskerk   Hans Démoed

Financiën

De start van een nieuwe collegeperiode is een geschikt moment om weer eens naar de financiële sturing van de provincie te kijken. Op ons initiatief is het budgetrecht van PS verstevigd in de financiële verordening. Ook zijn nieuwe stappen gezet in de wijze waarop we als PS het dagelijks bestuur meten op de behaalde resultaten. Dit alles heeft de transparantie van de financiële verantwoording verhoogd. Bij de

vaststelling van de begroting zijn de opcenten niet verhoogd. Dit past prima in de taakstelling die de CDA fractie vanuit het verkiezingsprogramma heeft meegekregen.

Maatschappelijke participatie

De provincie heeft in het kader van de WMO tot taak steunfunctiebeleid te ontwikkelen, gericht op de lokale ontwikkeling van de WMO. Deze taak blijft de provincie vervullen. Wel is bij de begrotingsbehandeling besloten organisaties zoals het Tympaan Instituut en Zorgbelang een efficiencykorting op te leggen. De subsidie aan Sportservice Zuid-Holland wordt afgebouwd, nu de provincie sportbeleid niet langer tot haar taak rekent.

Jeugdzorg

Met het oog op de decentralisatie van de jeugdzorg naar gemeenten heeft de CDA-fractie in het najaar een bijeenkomst belegd voor CDA-raadsleden en wethouders om hierover van gedachten te wisselen. Hetzelfde is gedaan tijdens een deelsessie van de bijeenkomst met CDA-bestuurders van Zuid-Holland. In 2012 zal het transitieplan vorm en inhoud gaan krijgen. Tot de transitie zal de provincie een grote financiële bijdrage blijven leveren aan het preventieve jeugdzorgbeleid door middel van de RAS. Wel is besloten die middelen in aanloop naar de transitie geleidelijk gedeeltelijk af te bouwen in de hoop en verwachting dat gemeenten hun bijdrage hieraan geleidelijke opbouwen. Speerpunten de komende tijd zullen zijn het verkleinen van de instroom en het versnellen van de uitstroom, het beter laten aansluiten van de preventieve jeugdzorg op de geïndiceerde jeugdzorg. Daarnaast is er speciale aandacht voor kwetsbare jeugdigen zoals tienermoeders.

Omroepen

Bij de begrotingsbehandeling is besloten de twee regionale omroepen met 10% te korten, waarbij zij zelf mogen bepalen op welke wijze zij deze efficiencykorting doorvoeren, mits de kwaliteit gegarandeerd blijft. De twee omroepen mogen zelfstandig blijven. Via schriftelijke vragen is aandacht gevraagd voor de slechte ontvangst van Radio Rijnmond in Leerdam, hetgeen zorgelijk is nu RTV Rijnmond ook calamiteitenzender is.

Waarnemend burgemeesters

De fractie heeft in 2011 het initiatief genomen om de problematiek van de waarnemend burgemeesters aan de orde te stellen. Deze inzet heeft geleid tot aanscherping van het beleid, met name waar het gaat om situaties waar gemeenten zich oriënteren op hun bestuurlijke toekomst. Met steun van andere partijen is daarmee bereikt dat er in deze situatie sneller een kroonbenoemde burgemeester kan komen.

Contactgegevens Statenfractie

Postadres:

CDA Statenfractie ZH
Provinciehuis / Kamer C 149
Postbus 90602
2509 LP DEN HAAG

Bezoekadres:

Zuid-Hollandplein 1
2596 AW DEN HAAG

Bereikbaarheid:

T: 070 - 441 6834 (fractiekamer Provinciehuis
op maandag en woensdag)
E: cda@pzh.nl
W: www.zuidholland.cda.nl

Medewerkers:

Beleid en organisatie:

Anita de Vogel
M: 06 - 2340 2521
E: ae.de.vogel@pzh.nl

Communicatie:

Désirée de Jong-van de Graaf
M: 06 - 1895 5725
E: d.de.jong@pzh.nl